

Fler filminspelningar till Sverige

Sammanfattning

Flera regioner och landsting har regionala produktionscentra för film. De har inte bara till uppgift att stödja produktion av film utan arbetar även aktivt för att öka antalet filminspelningar i Sverige generellt. Det bidrar till att kompetensen inom filmområdet bibehålls, vilket gynnar även den inhemska produktionen. Även vissa kommuner arbetar aktivt med dessa frågor. Dessutom ser flera kommuner, landsting och regioner filmens potential som en del av besöksnäringen. Förslagen skulle ge positiv effekt för flera av Sveriges kommuner och landstings (SKL) medlemmar och SKL ställer sig därför bakom förslagen att

- införa ett statligt produktionsincitament i form av en produktionsrabatt till företag på minst 25 procent
- säkerställa att den statliga produktionsrabatten ger positiva samhällsekonomiska effekter.

Sveriges Kommuner och Landstings synpunkter

Bakgrund

2017 gav Regeringen Tillväxtverket i uppdrag att, i samverkan med Filminstitutet, utreda lämpligheten i och förutsättningarna för att Sverige ska kunna införa någon form av produktionsincitament och finansieringsstimulanser för att fler filminspelningar ska göras i Sverige. Detta eftersom antalet filmproduktioner i Sverige ökar, men i något mindre utsträckning än i resten av EU och i världen. Utländska produktioner väljer bort Sverige till förmån för länder med likartade inspelningsmiljöer och lägre kostnader. Uppdraget har resulterat i rapporten *Fler filminspelningar till Sverige – genom stärkta konkurrensvillkor för internationell filmproduktion*. Rapporten innehåller en bakgrund, nuläge, analys, förslag samt konsekvensanalys av förslagen.

Metod

Under arbetets gång har man träffat eller intervjuat 51 organisationer och företag i den svenska filmbranschen samt ett 40-tal internationella producenter och filmkommissionärer. De fyra regionala produktionscentrumen (Film pool Nord, Film i Skåne, Film i Väst samt Filmregion Stockholm-Mälardalen) är några av dessa. Indirekt har alltså regioner och landsting varit delaktiga i framtagandet av förslaget.

Några representanter från regionala och kommunala huvudmännen har dock inte varit med. Av tidsskäl valde Tillväxtverket och Filminstitutet bort att träffa eller undersöka lokala organisationer, till exempel filmfonder i kommuner. SKL tycker att det är en brist, eftersom rapporten därmed tappar ett viktigt lokalt perspektiv.

Regionala perspektiv

I rapporten beskrivs däremot det arbete som regioner och landsting gör inom filmområdet på ett insiktsfullt och heltäckande sätt. Här lyfts det regionala utvecklingsarbetet kopplat till film när det gäller såväl tillväxt, företagande och arbetstillfällen till kulturella värden och filmturism. SKL kan inte nog betona det som skrivs på s. 70: ”Regionalt utvecklingsansvariga aktörer inom turism- och besöksnäringen vill gärna bli inkopplade tidigare i film- och teveproduktionen, för att kunna utnyttja filmens exponering så mycket som möjligt.”

Produktionsincitament

Regeringen har särskilt velat att det utreds om Sverige bör införa ett så kallat produktionsincitament, och hur det i så fall skulle kunna se ut.

Produktionsincitament är en subvention för den audiovisuella sektorn. Det innebär att film- och teveproduktioner kan få skattereduktioner eller ekonomisk kompensation för sina kostnader inom ett specifikt land eller en del av ett land (en region eller en delstat). Syftet brukar vara att

- stimulera den egna audiovisuella produktionen och höja kompetensen
- stärka den egna positionen gentemot omvärlden
- öka tillväxten inom olika verksamheter.

Tillväxtverket och Filminstitutet hänvisar till den nationella näringspolitikens mål i Sverige som främst är att stärka den svenska konkurrenskraften och skapa gynnsamma förutsättningar för att driva företag. De har därför valt att analysera filminspelningar ur detta perspektiv. I rapporten beskrivs hur produktionsincitament ser ut i olika länder. I dag erbjuder 27 länder i Europa produktionsincitament i någon form, liksom många delstater i USA med flera platser i världen. Tillväxtverket och Svenska Filminstitutet menar därför att det finns en snedvriden konkurrens för den svenska film- och tevebranschen och för Sverige som inspelningsland.

SKL menar att det kan vara problematiskt att införa särskilda stödsystem för en viss bransch eller ett visst kulturområde, men ibland också en nödvändig åtgärd för att stimulera och utveckla ett område. Inom kulturområdet finns t.ex. en lägre momsats. I rapporten har man undersökt subventioner inom andra branscher, t.ex. sänkningen av restaurangmomsen (som visar att näringsidkarna tenderar att höja sina priser och därmed motverka subventionens effekt för konsumenten samtidigt som det har

resultat i en minskning av svartarbete). Man konstaterar dock att ” Det är svårt att bedöma om ett produktionsincitament skulle öka sysselsättningen för utbildade inom filmbranschen varaktigt.” (s.80)

SKL menar därför att förslagen som föreslås att gälla för att säkerställa att den statliga produktionsrabatten ger positiva samhällsekonomiska effekter är bra och viktiga. Det man i rapporten föreslår ska mätas är effekterna (s. 91):

- för staten och ur ett samhällsekonomiskt perspektiv
- för regional tillväxt och attraktionskraft
- för den svenska film- och tevebranschens utveckling
- för Sveriges internationella placering som inspelningsland

SKL skulle gärna se att även effekterna för kommunerna ska mätas.

SKL har inte gjort någon juridisk bedömning av förslaget.

Sveriges Kommuner och Landsting

Vesna Jovic

Gunilla Glasare